

„Az élet kezdete meghatározza a teljesítményt”

A LifeStart Program és jelentősége

Katonáné Stiller Krisztina, Inter-Mix Kft.

Mi a LifeStart program?

A LifeStart egy innovatív borjútakarmányozási program, amely összeköti a tudományos alapokat a gyakorlati tapasztalattal a későbbi optimális teljesítmény érdekében.

A LifeStart egyedülálló módon a borjú életének első két hónapjára fókuszál, a későbbi teljesítmény növelésének érdekében. A LifeStart takarmányozási javaslata segít az egyed teljesítményének növelésében, csökkenti a betegségek és elhullás okozta kiesést és ezek költségeit.

Kép: Trouw Nutrition

Csak egy lehetőség van: a jó indulás!

A borjú fejlődésének és növekedésének mértéke életének első heteiben eldől. Ebben a kritikus időszakban a borjú emelt szintű takarmányozásával aktiválható a növekedés beindulása. A természetes mechanizmuson alapuló folyamat az ún. „metabolikus programozás”, amely meghatározza a funkcionális szövetek (parenchima sejtek) fejlődését. Takarmányozással ez akár megduplázható. Az anyagcsere programozás befolyásolja a belső elválasztású hormonok termelésének mennyiségét az élet későbbi szakaszában (inzulin), ami döntően befolyásolja a szénhidrát anyagcsere intenzitását.

Vissza a természethez!

„A hagyományos borjúnevelési technológiák a borjú életének első heteiben visszafogott módon itatják a tejet vagy tejpótló tápszert annak érdekében, hogy növeljék a száraz takarmány felvételét, ezzel elősegítsék a korai választást” (Jasper és Weary, 2002).

A természetes nevelést a standard itatási programokkal összehasonlítva jól látszik, hogy az anyja mellett felnövekvő borjú többször, hosszabb ideig szopik és több tejet is vesz fel, mint a hagyományos vödörös itatásos technológiával nevelt borjú. A LifeStart program filozófiája, hogy lehetőleg napi 3×2 liter tejet/tejpótló tápszert kapjon a borjú, ezzel növelve a tejfelvételt.

	Természetes	Standard itatási program
Napi szopások/ivások száma	6-8	1-3
Szopás/ivás időtartama	5-10 perc	1-3 perc
Tej/tejpótló fogyasztás	testtömeg 16-24%-a tejben	testtömeg 8-10%-a tejben
Napi tej/tejpótló szárazanyag felvétel	akár 1,59 kg	kb. 0,45 kg
Szopás/itatás módja	tőgybimbó	szopóka/vödör
Elválasztás módja	fokozatos (4-6 hónapos kor)	gyors (6-8 hetes kor)
Szilárd takarmány	friss fű, legelő	indító táp/széna

Sprayfo LifeStart Program

A borjú megfelelő indítása komoly gondosságot igényel. A borjú életének első 5 napjára ajánlunk 5 fontos lépést, amelyek betartása döntő hatást gyakorol az ellés lefolyására, a borjú kolosztrummal történő ellátására, az egészségügyre és takarmányozásra. Ezek a következők:

- Elletési protokoll
- Kolosztrum protokoll
- Ásványi anyag és vitamin ellátás
- A 2. és 3. nap menedzmentje
- Átállás kolosztrumról tejpótló tápszerre

(Bővebb információ lásd:

www.intermix.hu Borjúnevelés menü Sprayfo)

A LifeStart program sikere az alaposan átgondolt itatási javaslat és a LIFESTART logóval ellátott Sprayfo termékek alkalmazásával érhető el. A Sprayfo LIFESTART tejpótló tápszerek tökéletesen illeszkednek a borjú táplálóanyag szükségleteihez és a LifeStart program borjú nevelési céljaihoz.

A LifeStart program kiemelten magas tejpótló tápszer koncentrációt (1:6 bekeverési arány!) javasol egy liter vízben oldva, így érvényesítve a lehető legmagasabb napi testtömeg-gyarapodást.

A növekedés üteme meghatározza az életteljesítményt

Kép: Trouw Nutrition

Eredmények

Saját kutatóközpontunkban és független intézetekkel együttműködve is folyamatosan végzünk a LifeStart program hatékonyságának vizsgálatára irányuló kísérleteket. A tejgazdaságokkal közösen figyelemmel kísérjük a telepi tapasztalatokat is. Az eredmények önmagukért beszélnek:

Növekedés és fejlődés	<ul style="list-style-type: none"> - Akár 300 g-mal magasabb napi testtömeggyarapodás a választás előtti időszakban* - Akár 100%-kal jobb minőségű korai tőgyfejlődés** - Jobb takarmányfelvétel, gyorsabb növekedés a választás után is
Egészség	- A magasabb vitalitásnak köszönhetően akár 40%-kal csökken a mortalitás***
Termelés	- Akár 1000 literrel magasabb tejhozam az első laktáció során****
A tejelő tehén hasznos élettartama	- A jelenlegi LifeStart kísérletek annak igazolására irányulnak, hogy a LifeStart program alapján nevelt borjak 1/3 vagy ennél több laktációval hosszabb ideig termelnek, ezzel is növelve az életteljesítményüket

*LFA Mecklenburg Vorpommern Dummerstorf 2012., **Brown et al. 2005., ***Faber et al. 2005., ****Moaltern 2006./Drackley 2007.

A LIFESTART program jelentősége

A program központi kérdése a borjú megfelelő takarmányozása. A program alapján az elérni kívánt átlagos napi testtömeg gyarapodás 800-1000 g/nap (a standard itatási programok 550 g/nap testtömeg gyarapodással számolnak) és a választás idejére a testtömeg a születési súly 2,25-szöröse (szemben a standard programokkal, amelyeknél ez az arány 1,85).

A LifeStart program bevezetésével a tejtermelő telepek extra nyereséghez juthatnak. Először is, az életkor az első ellésnél 30-60 nappal lecsökkenhet. Ezzel megnő az üsző hasznos élettartama, ugyanakkor csökken a termelés összköltsége. Az első laktációs termelés várhatóan jelentősen magasabb lesz. A LifeStart program szerint nevelt borjak esetében a borjú életének első 60 napjában a napi 1 grammal magasabb testtömeg gyarapodás az első laktáció során akár 4 literrel magasabb tejhozamot eredményezhet!

Az első 60 nap meghatározza az életteljesítményt

A teljesítménynövekedés alapja a LifeStart program hatékonysága: a tudományosan igazolt „metabolikus programozás” jelensége. A tápanyagfelvétel növelése a borjú életének első 60 napjában optimalizálja az életteljesítmény lehetőségeit. A növekedési folyamat bizonyos mechanizmusai csak abban az esetben aktiválódnak, ha a borjú összes tápanyag igénye megfelelően ki van elégítve. A korlátozottan takarmányozott borjknál ezek a növekedési mechanizmusok el vannak nyomva. Más szavakkal kifejezve, az első hetekben a kompromisszumok nélküli takarmányozás a borjú egész életére előnyösen hat.

Kiemelt fontosságú gondoskodás a telepeken

A magasabb teljesítmény eléréséhez különös gondosságra van szükség a telep irányításában. Az igazság az, hogy a legprecí-

zebb termelési rendszerben is előfordulhatnak higiéniai és borjúnevelési hiányosságok. A teljesítmény alapja minden esetben az alapvető szabályok betartása:

- **Komfort:** a borjúnevelő terület legyen jól megvilágított és megfelelően szellőző, de huzatmentes. Az alom legyen mély és száraz.
- **Állandóság:** számos kísérlet igazolja a napi etetési idők betartásának fontosságát.
- **Kolosztrum:** az újszülött borjakkal a testtömeg 10%-ának megfelelő mennyiségű (4 liter egy 40 kg-os borjúnak) kiváló minőségű kolosztrumot kell megitatni a születést követő 1 órán belül.
- **Energia:** a borjakkal itatott LifeStart minőségű tejpótló tápszert 150g/liter koncentrációban kell adni, 21 napos korra el kell érni a napi 6-7 liter mennyiséget.
- **Tisztaság:** a születési körülmények és elhelyezés higiéniaja, itató eszközök higiéniaja.

A LifeStart program nem csak egy takarmányozási javaslat, hanem kiemeli a borjúnevelés körülményeinek fontosságát is.

Bármilyen folyékony takarmány esetén (teljes tej vagy tejpótló tápszer) takarmányozási szempontból kiemelkedő fontosságú a benne lévő zsírok, fehérjék, szénhidrátok, laktóz, ásványi anyagok és vitaminok mennyisége és hatékony felszívódása. A Trouw Nutrition LifeStart program keretén belül végzett kísérletei a következőkre mutattak rá:

A megfelelő kolosztrum bevitel pozitívan befolyásolja a borjú egészségét, növekedését, valamint jövőbeli termelését. A nagyobb mennyiségű, intenzív tejpótló tápszer itatási program növeli a választás előtti testtömeg-gyarapodást anélkül, hogy a borjú elhízna (12 hetesnél fiatalabb borjú még nem épít zsírokat a szervezetébe).

A magasabb testtömeg gyarapodás által nyert előnyök csak abban az esetben érvényesülnek, ha a borjú a kitűnő minőségű kolosztrumot a megfelelő időben és mennyiségben megkapja, illetve ha biztosítjuk a borjú számára a nyugodt, lehetőleg stresszmentes körülményeket.

Az indító takarmány és a választás utáni takarmány minősége legyen megfelelő, különben elvesznek az eddig szerzett előnyök. A kísérletek bebizonyították, hogy az élet korai szakaszában az emelt szintű takarmányozás a későbbiek során magasabb tejhozamot eredményez. Amennyiben az üszőket fejlettség és nem életkor alapján vemhesítik, akkor az első ellésnél az életkor 22-23 hónapra csökkenhet.

A LifeStart program alapján nevelt borjak:

1. 56 napos korukra megduplázzák születési súlyukat (40 kg születési testtömeg – 80 kg testtömeg az 56. napra)
2. Borjú mortalitás 5% alá csökken
3. Borjú megbetegedések aránya (kezelések) 10% alá csökken
4. Életkor az első ellésnél 1-2 hónappal csökken

Mindent összegezve a LifeStart borjúnevelési program legfőbb üzenete, hogy csakis megfelelő takarmányozással lehet kihasználni a borjú genetikai potenciálját!

LIFESTART
SETS LIFE PERFORMANCE

További információ: www.lifestartscience.com

Információ: www.intermix.hu Borjúnevelés menü Sprayfo